

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Zo op 't Schakeltje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 3 november 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 26 september een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Zo op 't Schakeltje.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal, zodat peuters nieuwe woorden kunnen leren. Ze maken gebruik van vve-gecertificeerde materialen. De pedagogisch medewerkers richten de ruimte zo in dat peuters fijn kunnen spelen. Ze spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De leiding en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

De ouders weten hoe het met hun peuter gaat. Ze vinden het fijn dat zij regelmatig een tas met materialen mee naar huis mogen nemen, zodat ze ook thuis kunnen werken aan de ontwikkeling van hun peuter. Ook geven ouders aan dat zij tevreden zijn over de opvang en begeleiding op Zo op 't Schakeltje. De leiding van de peuteropvang legt (via de houder) aan de gemeente verantwoording af over het gevoerde beleid.

Wat kan beter?

De pedagogisch medewerkers kunnen de vve-materialen doelmatiger inzetten, door vooraf goed te analyseren in welke fase van ontwikkeling de peuters zich bevinden en vervolgens doelen te kiezen die daar direct op aansluiten.

Door dat goed te doordenken en vast te leggen, kan de educatie beter aansluiten op wat de peuters nodig hebben. Nu komt deze afstemming veelal intuïtief tot stand op basis van de expertise en ervaring van de pedagogisch medewerkers.

Kinderopvangorganisatie:
Zo Kinderopvang

LRK-nummer: 289579508

Totaal aantal doelgroepeuters: 3

Er is vanuit de leiding zeker aandacht voor de ontwikkeling van de kwaliteit van de educatie. Deze kwaliteitszorg is evenwel nog te weinig gebaseerd op een cyclisch werkend stelsel. Daarnaast ontbreekt een locatie-verbeterplan.

Tenslotte zien we mogelijkheden om voor deze locatie en in samenwerking met de basisschool, specifieke doelen af te spreken. Daarmee kan gericht gewerkt worden aan de begeleiding van een goede start in groep 1 van de basisschool. Daarnaast kunnen deze educatiedoelen een ijkpunt zijn om te evalueren of de educatie wel of niet voldoet aan de verwachte kwaliteit.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente Tholen.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Zo't Schakeltje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, pedagogisch coach/beleidsmedewerker, manager pedagogiek/kwaliteit, clustermanager en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, de manager pedagogiek/kwaliteit en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Zo op 't Schakeltje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Zo op 't Schakeltje als voldoende. De meeste standaarden zijn gewaardeerd als voldoende of kan beter.

Context

De kindpopulatie heeft een overwegend Nederlandse achtergrond. Er wordt intensief samengewerkt met de protestants-christelijke basisschool. De basisschool en de peuteropvang bedienen dezelfde groep ouders. De pedagogisch medewerkers onderschrijven de grondslag en identiteit van de basisschool. Het aantal doelgroepkinderen ligt doorgaans beneden de vijf. De vve-indicatie wordt meestal afgegeven voor achterstanden in de taalontwikkeling. Het educatieteam beschikt over veel ervaring en de pedagogisch medewerkers werken al vele jaren samen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 7 maart 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Wij sturen een afschrift van dit rapport aan de gemeente Tholen.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Zo op 't Schakeltje.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

Wij waarderen de standaard aanbod als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

Wij zien een belangrijk aandachtspunt in de doelgerichtheid van het aanbod. De themaplanning is namelijk niet gebaseerd op doelen die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling van de peuters. Wel vermelden de pedagogisch medewerkers in de schriftelijke voorbereiding op het thema een aantal mooie activiteiten. Omdat evenwel niet duidelijk is hoe deze activiteiten zich verhouden tot de doelen, waarderen wij deze standaard als Kan beter.

OP2. Zicht op ontwikkeling

Wij waarderen de standaard zicht op ontwikkeling als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling met een gestandaardiseerd observatie-instrument. Daarmee is het mogelijk de ontwikkeling van de peuters op de belangrijkste ontwikkelingsgebieden af te zetten tegen de verwachte ontwikkeling.

We zien dat het nagaan waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn nog niet diepgaand gebeurt. Dat zien wij als belangrijke oorzaak waarom deze observatiegegevens nog niet gebruikt worden in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Wij waarderen de standaard pedagogisch-educatief handelen als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij zorgen voor een heldere uitleg, geven leerzame opdrachten en bieden de peuters vrij en begeleid spel aan. Daardoor zijn de peuters actief en betrokken bezig. Zij gaan actief na of de peuters de uitleg en de opdrachten begrepen hebben. Wij zagen tijdens de groepsobservatie mooie voorbeelden dat de pedagogisch medewerkers meespeelden en de activiteiten evenwichtig verdelen over het dagdeel. Ze gebruiken de tijd effectief.

Wij zien evenwel mogelijkheden om de doelgerichtheid van de educatie te vergroten, door de activiteiten bewust te laten aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daardoor kan de educatie nog beter afgestemd worden op de behoeften en mogelijkheden van individuele of groepjes peuters.

Daarnaast zien we verbetermogelijkheden door in de spel-activiteiten elementen in te brengen die ervoor zorgen dat de peuters onderling met elkaar in gesprek gaan.

OP6. Samenwerking

Wij waarderen de standaard samenwerking als Voldoende.

De leiding van Zo Op 't Schakeltje en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is er een 'warme overdracht'.

Er zijn nog wel verbeterkansen om de samenwerking met de basisschool te versterken. Zo is er nog geen doorgaande lijn in het aanbod, staat de gezamenlijke voorbereiding, planning en uitvoering van thema's nog in de kinderschoenen en kan het 'bij elkaar kijken' en 'van elkaar leren' nog verder vorm krijgen.

De voorschool ziet de ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. Zo informeren zij ouders over het thema en geven zij de ouders materialen mee om thuis extra te oefenen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

Wij waarderen de standaard ontwikkelingsresultaten als Kan beter.

De voorschool heeft de hoge verwachting van de aan haar zorg toevertrouwde peuters nog niet vastgelegd in meetbare doelen voor de educatie. Zo is er nog niet samen met de basisschool bepaald wat er minimaal nodig is voor een goede start in groep 1. Als dat ijkpunt er is, kan de voorschool dat gebruiken als richtpunt voor de educatie. Tevens biedt dat mogelijkheden om jaarlijks te bepalen of ontwikkelingsresultaten op het gewenste niveau liggen. Deze bepaling biedt dan tevens aanknopingspunten voor kwaliteitsverbetering op de locatie.

De gemeente is nog niet duidelijk in welke doelen zij stelt voor de ontwikkelingsresultaten van de voorschoolse educatie. Als die duidelijkheid er komt, biedt dat deze locatie ook extra houvast bij het bepalen of de ontwikkelingsresultaten wel of niet op het verwachte niveau liggen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

Wij waarderen de standaard kwaliteitszorg als Voldoende.

De houder van de peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

We zien dat de kwaliteitszorg op organisatieniveau wel goed, maar op locatieniveau minder goed functioneert.

Op locatieniveau is nog geen sluitend cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg waarmee systematisch alle doelstellingen uit het beleidsplan die betrekking hebben op de voorbereiding van de peuters op de basisschool, worden geëvalueerd.

KA2. Kwaliteitscultuur

Wij waarderen de standaard kwaliteitscultuur als Kan beter.

We zien dat de leiding en de pedagogisch medewerkers werken aan de verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Er is bij de leiding evenwel nog geen helder en breed gedeeld beeld aanwezig over de gewenste kwaliteit van de voorschoolse educatie. Er is een grote bereidheid om te werken aan kwaliteitsverbetering, maar de richting ontbreekt.

Ook is niet voor iedereen helder wie welke verantwoordelijkheid draagt bij het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit. Door dat te verhelderen, kan de kwaliteitszorg aan slagvaardigheid winnen.

KA3. Verantwoording en dialoog

Wij waarderen de standaard verantwoording en dialoog als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich via de houder aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Ouders wordt incidenteel gevraagd naar hun opvattingen over de kwaliteit van de educatie. Er is een grote bereidheid om deze inbreng te honoreren. Structurele bevraging van en verantwoording naar ouders, ingebed in het stelsel van kwaliteitszorg, hebben we evenwel niet waargenomen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst bedankt voor uw bezoek, wij hebben dit als zeer prettig ervaren. Het is fijn om te lezen dat de kwaliteit van onze voorschoolse educatie op Zo op 't Schakeltje als voldoende wordt gewaardeerd. De pedagogisch medewerkers zorgen inderdaad voor een warm en respectvol klimaat. Zij werken samen met alle ouders en met de basisschool. In de basis is het een fijne locatie voor kinderen om zich te ontwikkelen.

Wij herkennen ons ook in de verbeterpunten aangaande het aanbod, het zicht op de ontwikkeling, ontwikkelingsresultaten en de kwaliteitscultuur. Hiervoor wordt een plan van aanpak gemaakt. Dat willen we graag met de gemeente Tholen gaan bespreken.